

Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu smernice Rady, ktorou sa členskými štátmi ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby surovej ropy a/alebo ropných výrobkov

(2009/C 128/05)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV,

úroveň zásob ropy alebo ropných výrobkov a zaviesť postupy nevyhnutné na vyriešenie stavu vážnej ropnej núdze.

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 286,

3. Komisia 14. novembra 2008 zaslala návrh EDPS na konzultáciu v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001. EDPS víta skutočnosť, že sa s ním o tejto otázke konzultuje a berie na vedomie, že sa odkaz na konzultáciu s ním uvádza v preambule návrhu v súlade s článkom 28 nariadenia (ES) č. 45/2001.

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 8,

4. Komisia pred prijatím návrhu neformálne konzultovala s EDPS o konkrétnom článku návrhu legislatívneho zámeru (súčasnom článku 19). EDPS uvítal neformálnu konzultáciu, keďže tak dostal príležitosť vyjadriť svoje pripomienky skôr, ako Komisia návrh prijala.

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov⁽¹⁾,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, a najmä na jeho článok 41⁽²⁾,

II. ANALÝZA NÁVRHU

Všeobecná analýza

so zreteľom na žiadosť o stanovisko v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001, ktorá bola európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov (EDPS – European Data Protection Supervisor) zaslaná 14. novembra 2008,

5. Tento prípad slúži ako dobrý príklad toho, že je potrebné neustále si uvedomovať pravidlá ochrany údajov. V situácii, ktorá sa týka členských štátov a ich povinnosti udržiavať pohotovostné zásoby ropy, ktoré prevažne vlastní právnické osoby, nie je spracúvanie osobných údajov veľmi zřejmé a hoci sa ako také nepredpokladá, môže k nemu dôjsť. Pravdepodobnosť spracúvania osobných údajov by sa mala zvažovať v každom prípade a mali by sa prijímať zodpovedajúce opatrenia.

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

I. ÚVOD

1. Komisia 13. novembra 2008 prijala návrh smernice Rady, ktorou sa členskými štátmi ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby surovej ropy a/alebo ropných výrobkov (ďalej len „návrh“) ⁽³⁾.
2. Cieľom tejto smernice je zabezpečiť vysokú úroveň bezpečnosti dodávok ropy v Spoločenstve prostredníctvom spoľahlivých a transparentných mechanizmov založených na solidarite medzi členskými štátmi, udržiavať minimálnu

6. V súčasnosti sa v smernici uvádzajú v podstate dve činnosti, ktoré by mohli zahŕňať spracúvanie osobných údajov. Prvou je zber informácií o zásobách ropy členskými štátmi a následné zaslanie týchto informácií Komisii. Druhá činnosť súvisí s právomocou Komisie uskutočňovať kontroly v členských štátoch. Medzi zozbieranými informáciami o zásobách ropy by mohli byť aj osobné údaje, ako napríklad mená a kontaktné údaje riaditeľov spoločností. Tento zber, ako aj následné zasielanie Komisii by predstavovalo spracúvanie osobných údajov a v závislosti od toho, kto údaje spracováva, by viedlo k uplatniteľnosti buď vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonávajú ustanovenia smernice 95/46/ES, alebo nariadenia (ES) č. 45/2001. Ku zberu a z toho vyplývajúcejmu spracúvaniu osobných údajov by mohlo dôjsť aj v dôsledku udelenia právomoci Komisii uskutočňovať kontroly núdzových zásob v členských štátoch, ktorej súčasťou je všeobecná právomoc zbierať údaje.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ KOM(2008) 775 v konečnom znení.

7. EDPS počas neformálnej konzultácie, ktorá sa týkala výlučne ustanovenia o vyšetrovacej právomoci Komisie, poradil Komisii, aby stanovila, či k spracúvaniu osobných údajov v rámci vyšetrovania Komisiou bude dochádzať len mimovoľne alebo pravidelne a či sa bude uskutočňovať na účely vyšetrovania. Vzhľadom na výsledok takéhoto posúdenia boli navrhnuté dva prístupy.
8. V prípade, že sa so spracúvaním osobných údajov nepočíta, v dôsledku čoho by k nemu malo dochádzať čisto náhodou, EDPS odporúča, aby sa po prvý jednoznačne vylúčilo spracúvanie osobných údajov na účely vyšetrovania Komisiou a po druhé uviedlo, že žiadne z osobných údajov, s ktorými Komisia príde počas vyšetrovania do styku, sa nebudú zbierať, ani zohľadňovať a že v prípade náhodného zberu sa bezodkladne zničia. EDPS ďalej odporúča, aby sa vo všeobecnej záložnej doložke ustanovilo, že touto smernicou nie sú dotknuté pravidlá ochrany údajov ustanovené v smernici 95/46/ES a nariadení (ES) č. 45/2001.
9. Na druhej strane v prípade, že k spracúvaniu údajov má v kontexte vyšetrovania Komisiou pravidelne dochádzať, EDPS odporúča Komisii, aby do smernice vložila text, ktorý bude odrážať výsledok príslušného hodnotenia ochrany údajov. Mal by obsahovať tieto prvky: I) samotný účel spracúvania údajov, II) nevyhnutnosť spracúvania údajov na dosiahnutie tohto účelu a III) primeranosť spracúvania údajov.
10. Hoci sa neformálne odporúčanie EDPS týka len právomoci Komisie viesť vyšetrovanie, jeho pripomienky sa rovnako vzťahujú aj na zvyšné hlavné prvky činnosti, ktorá je opísaná v návrhu smernice, konkrétne na zber informácií a ich zasielanie Komisii členskými štátmi.
11. Z konečného návrhu smernice je zrejмый záver Komisie, a to že na účely smernice sa nepredpokladá žiadne spracúvanie osobných údajov. EDPS s radosťou konštatuje, že návrh v plnej miere odráža prvý z prístupov, ktoré navrhol.
12. EDPS preto vyjadruje podporu spôsobu, ktorým Komisia v navrhovanej smernici zabezpečila dodržiavanie pravidiel ochrany údajov. Vo zvyšnej časti tohto stanoviska je uvedených len niekoľko podrobných odporúčaní.
- Pripomienky ku konkrétnym prvkom*
13. Článok 15 navrhovanej smernice sa týka povinnosti členských štátov predkladať Komisii týždenný štatistický výkaz o úrovni obchodných zásob, ktoré skladujú na svojom území. Tieto informácie zväčša obsahujú niekoľko osobných údajov. Mohli by však obsahovať informácie o fyzických osobách, ktoré vlastní zásoby ropy alebo ktoré pracujú pre právnickú osobu, ktorá vlastní zásoby. S cieľom zabrániť členským štátom, aby Komisii poskytovali takéto informácie, sa v článku 15 ods. 1 uvádza, že ak tak členské štáty urobia, „neuvádzajú mená vlastníkov predmetných zásob“. Je potrebné pamätať na to, že odstránením mena sa nie vždy získa údaj, ktorý by sa nedal spätne priradiť fyzickej osobe, napriek tomu sa však javí, že v súčasnej situácii (štatistické výkazy o úrovni zásob ropy) bude táto dodatočná veta postačovať na to, aby sa zabezpečilo, že sa Komisii nebudú zasielať žiadne osobné údaje.
14. Právomoc Komisie viesť vyšetrovanie je ustanovená v článku 19 navrhovanej smernice. Z článku je zrejмый, že Komisia zaujala prvý prístup tak, ako je vysvetlený v bode 8 tohto stanoviska. V článku sa uvádza, že spracúvanie osobných údajov nesmie byť súčasťou kontrol, ktoré uskutočňuje Komisia. A aj keby Komisia s takýmito údajmi prišla do styku, nesmú sa brať do úvahy a v prípade náhodného zberu sa musia zničiť. Na účely zosúladenia znenia návrhu so znením, ktoré sa používa v právnych predpisoch týkajúcich sa ochrany údajov, a aby sa zabránilo nedorozumeniu, EDPS odporúča, aby sa slovo „zhromažďovanie“ v odseku 2 prvej vety nahradilo slovom „spracúvanie“.
15. EDPS s uspokojením konštatuje, že návrh obsahuje aj všeobecnú záložnú doložku o príslušných právnych predpisoch týkajúcich sa ochrany údajov. Článok 20 členským štátom, Komisii a iným inštitúciám a orgánom Spoločenstva zreteľne pripomína ich povinnosti vyplývajúce zo smernice 95/46/ES a nariadenia (ES) č. 45/2001. V doložke sú zdôraznené práva, ktoré majú dotknuté osoby na základe týchto pravidiel, ako napríklad právo namietať proti spracúvaniu ich údajov, právo prístupu k svojim údajom a právo na opravu svojich údajov v prípade nepresností. V súvislosti s umiestnením tohto ustanovenia v návrhu by však bola vhodná jedná pripomienka. Vzhľadom na jeho všeobecnú povahu sa nevzťahuje výlučne na právomoc Komisie viesť vyšetrovanie. EDPS preto odporúča, aby sa tento článok presunul do prvej časti smernice, napríklad za článok 2.
16. Na smernicu 95/46/ES a nariadenie (ES) č. 45/2001 sa odkazuje aj v odôvodnení 25. Účel tohto odôvodnenia však nie je veľmi jasný, keďže len vymenúva právne predpisy, ktoré sa týkajú ochrany údajov, ale nestanovuje nič viac. V odôvodnení by sa malo jednoznačne stanoviť, že ustanoveniami smernice nie sú uvedené právne predpisy dotknuté. Okrem toho z poslednej vety odôvodnenia vyplýva, že podľa právnych predpisov týkajúcich sa ochrany údajov sa od kontrolórov výslovne žiada, aby bezodkladne zničili náhodne zozbierané údaje. Hoci táto povinnosť môže z uvedených pravidiel vyplývať, tieto právne predpisy ju neobsahujú. V oblasti ochrany údajov platí všeobecná zásada, že osobné údaje sa uchovávajú, len

pokiaľ je to potrebné na účely, na ktoré boli zozbierané, alebo sa ďalej spracovávajú. Ak sa prvá časť odôvodnenia upraví v práve navrhovanom zmysle, posledná veta bude nadbytočná. EDPS preto navrhuje, aby sa posledná veta v odôvodnení 25 vypustila.

III. ZÁVER

17. EDPS chce vyjadriť podporu spôsobu, ktorým Komisia v navrhovanej smernici zabezpečila dodržiavanie pravidiel ochrany údajov.

18. EDPS konkrétne navrhuje, aby:

— sa slovo „zhromažďovanie“ v článku 19 ods. 2 prvej vete nahradilo slovom „spracúvanie“,

— sa článok 20, ako všeobecné ustanovenie o ochrane údajov, presunul do prvej časti smernice, konkrétne priamo za článok 2,

— sa do odôvodnenia 25 doplnilo, že ustanoveniami smernice nie sú dotknuté ustanovenia smernice 95/46/ES a nariadenia (ES) č. 15/2001,

— sa vypustila posledná veta odôvodnenia 25.

V Bruseli 3. februára 2009

Peter HUSTINX
európsky dozorný úradník pre ochranu údajov